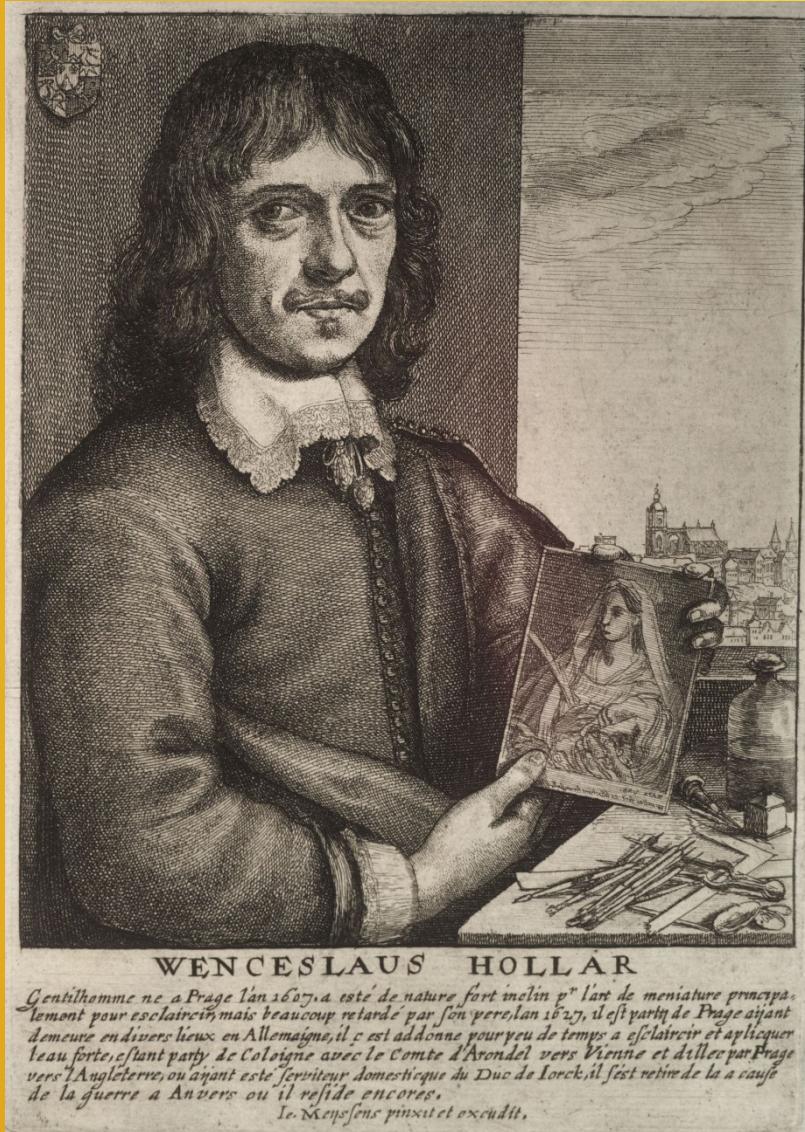

Dějiny vědy a techniky II

2. Věda a technika v novověku

Tomáš Kučera

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

- Václav Hollar (1607–1677)**
(lat. *Wenceslaus Hollar Bohemus*,
něm. *Wenzel Hollar*)
- český barokní rytec a kreslíř
  - od 1627 Matthäus Merian, Frankfurt nad Mohanem, Štrasburk, Kolín nad Rýnem, Antverpy
  - od 1636 ve službách hraběte Thomase Howarda z Arundelu, s ním do Anglie
  - pohled na Prahu podle kreseb z roku 1636; velký požár Londýna roku 1666

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

i The Mould,

2 The three guns in the old Parado,

Prospect of Yorke Castle at Tangier, from y Strand, and the North-West. &c

w. scollar delin et sculp,

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

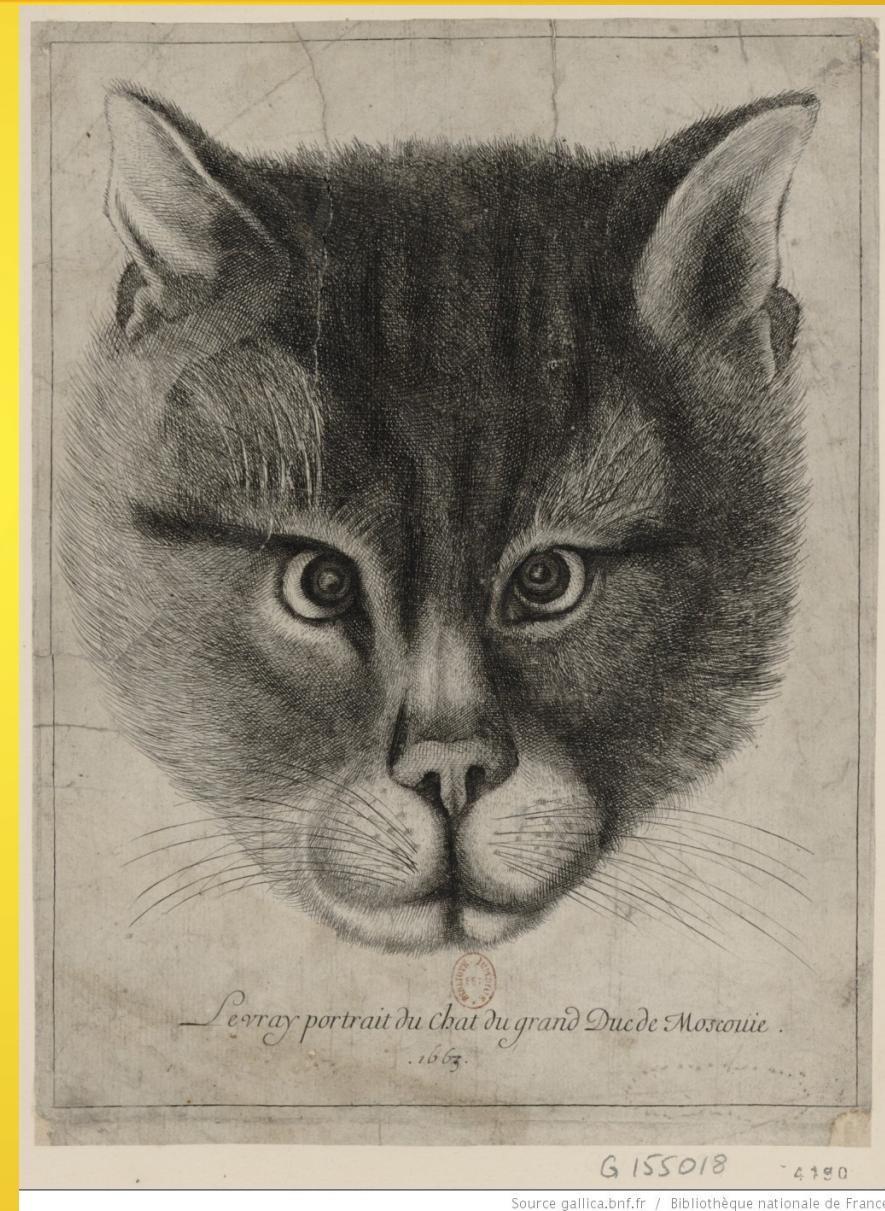
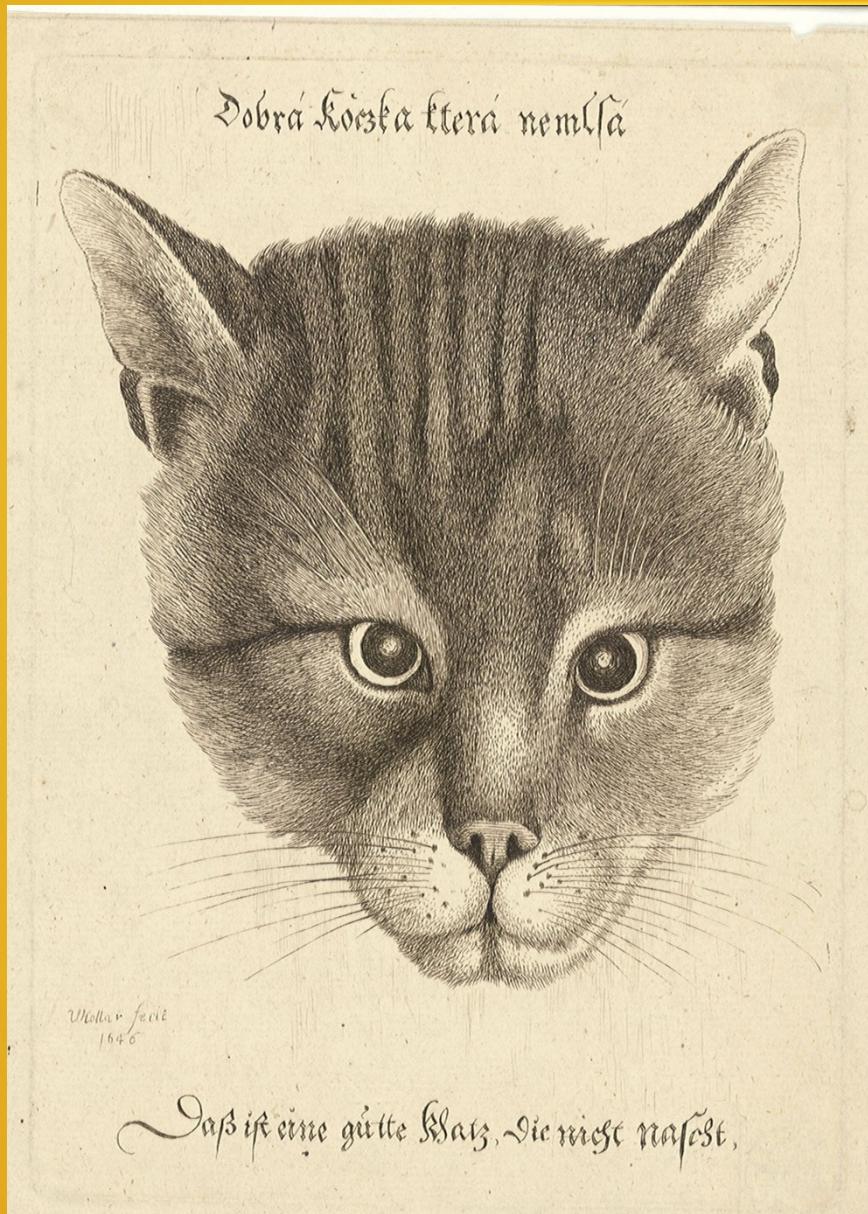

ILLUSTRÍSSIMUS & EXCELLENTÍSSIMUS DOMÍNUS THOMAS HOWARDUS,
Howardorum primus, Comes Arundelæ et Surriæ primus Comes & Comes Marecallus Angliæ;
Baro Howard, Mowbray, Segrave, Brewes de Gower, FitzAlan, Clun, Oswaldestre, Maltravers & Grayflock
Iusticiarius omnium Forestarum Regis ultra Trentam: locum tenens Regis in Provincijs de Norfolcia
Suffexia, Surria, Northumbria, Cumberlanchia & Westmerlandia. Nobilitissimi Ordinis Garterij Eques: Serenissimi
potentissimi Principis, Caroli Magni Brittanicae, Francie & Hiberniae Regis, Fidei defensoris &c. in Anglia
Scotia, et Hibernia a secretioribus Concilij, & ejudem Regis Supremus & Generalis Militis Dux, &c.

Hanc Excellentius sus Officijm ad Ant. van Dyck Equit. ad viuum depictam. Wenceslaus Holler Bohem. eiusdem Comitis Ccelator, Aquaforti ori insculpsit. L. 1639. London.
CVM PRIVIL. SACRAE REG. MAJ.

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Elias Ashmole (1617–1692)

- anglický **starožitník**, sběratel umění, **astrolog**, v mládí student **alchymie**
- za života vytvořil rozsáhlou **knihovnu** se zaměřením na anglickou historii, právo, numismatiku, alchymii, astrologii, astronomii a botaniku
- ke konci života odkázal svoje sbírky a knihovnu **Oxfordské univerzitě**, základ **Ashmolean Museum**

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

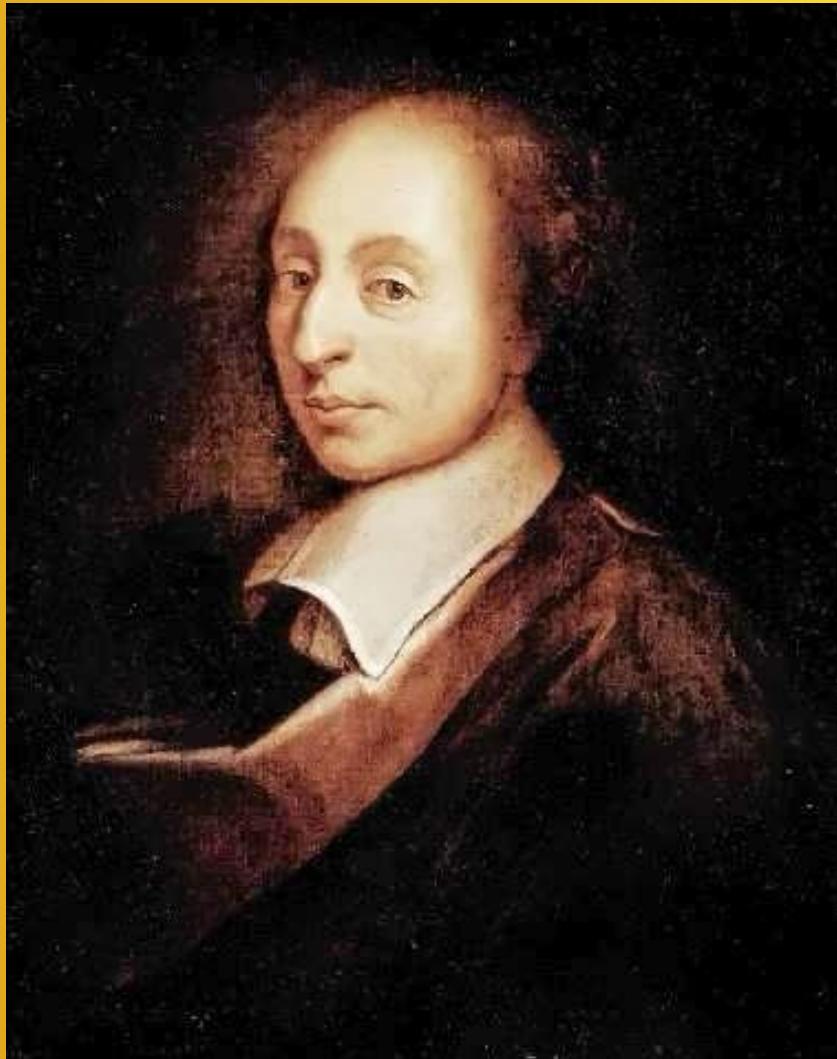

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Lov v lese, Paolo Ucello (1397–1475)

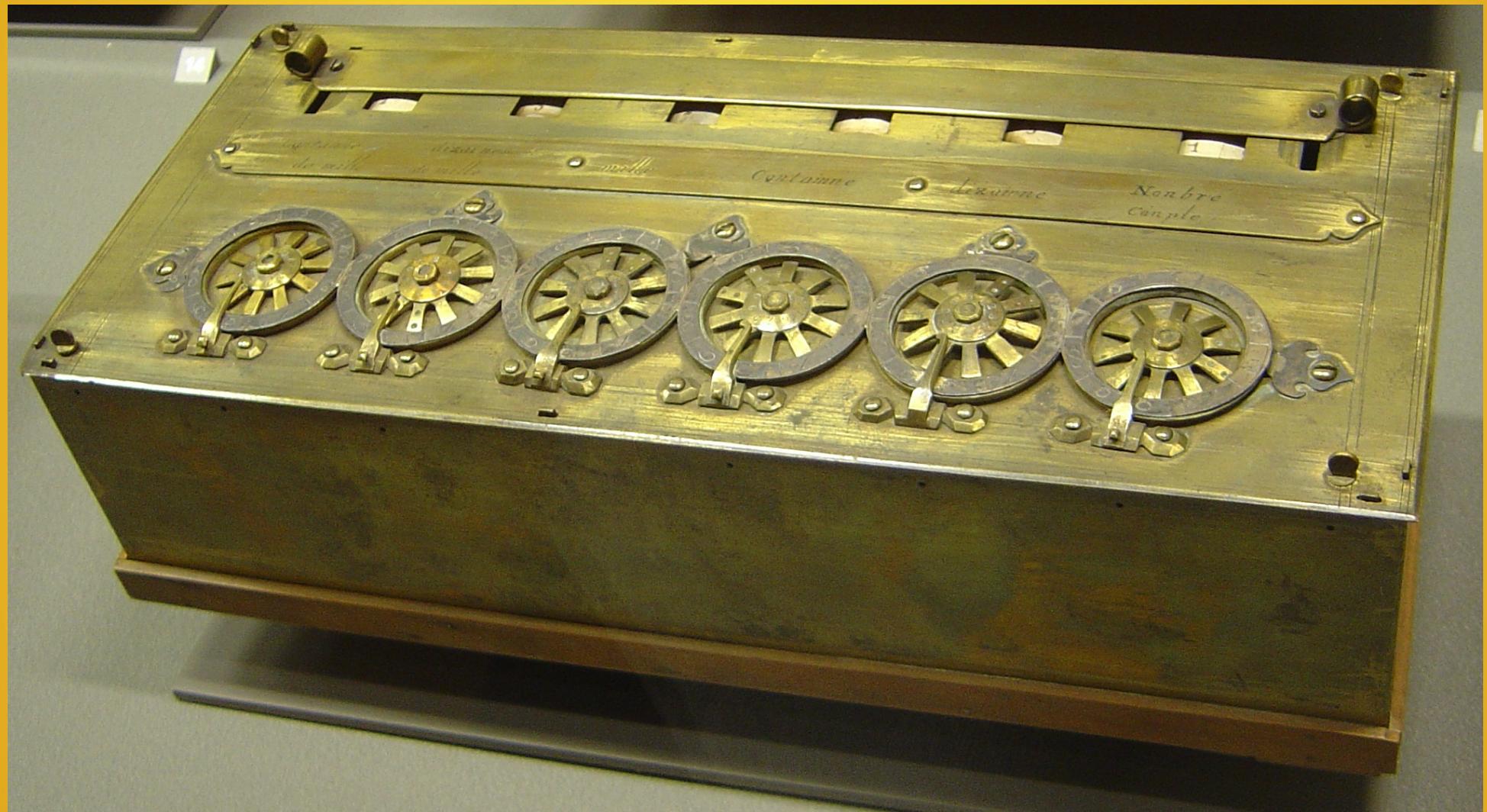
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Blaise Pascal (1623–1662)

- francouzský matematik, fyzik, spisovatel, teolog, náboženský filozof
- tzv. **Pascalův zákon** pro obor **hydromechaniky** (hydraulická, resp. pneumatická zařízení)
- **počítací stroj** v muzeu ***Arts et Métiers*, Paříž** (replika: galerie **Zwinger, Drážďany**)

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

John Aubrey (1626–1697)

- anglický starožitník a spisovatel
- sbíral lidové pověry, které vyšly v díle ***Miscellanies***
- věnoval se rovněž **archeologii** prehistorických památek, např. zkoumal **Stonehenge**

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Robert Boyle (1627–1691)

- irský přírodovědec, chemik, fyzik, vynálezce; psal i na téma teologie
- formulace **Boyleova** (Boyle-Mariottova) **zákona** pro obor **termodynamiky**
- osobní filosofie a **výzkumy** mají kořeny v tradiční **alchymii**
- označován za prvního **moderního chemika** a jednoho ze **zakladatelů** moderní chemie
- kniha ***The Sceptical Chymist*** (*Skeptický chemik*) považována za **přelomové dílo** na poli chemie

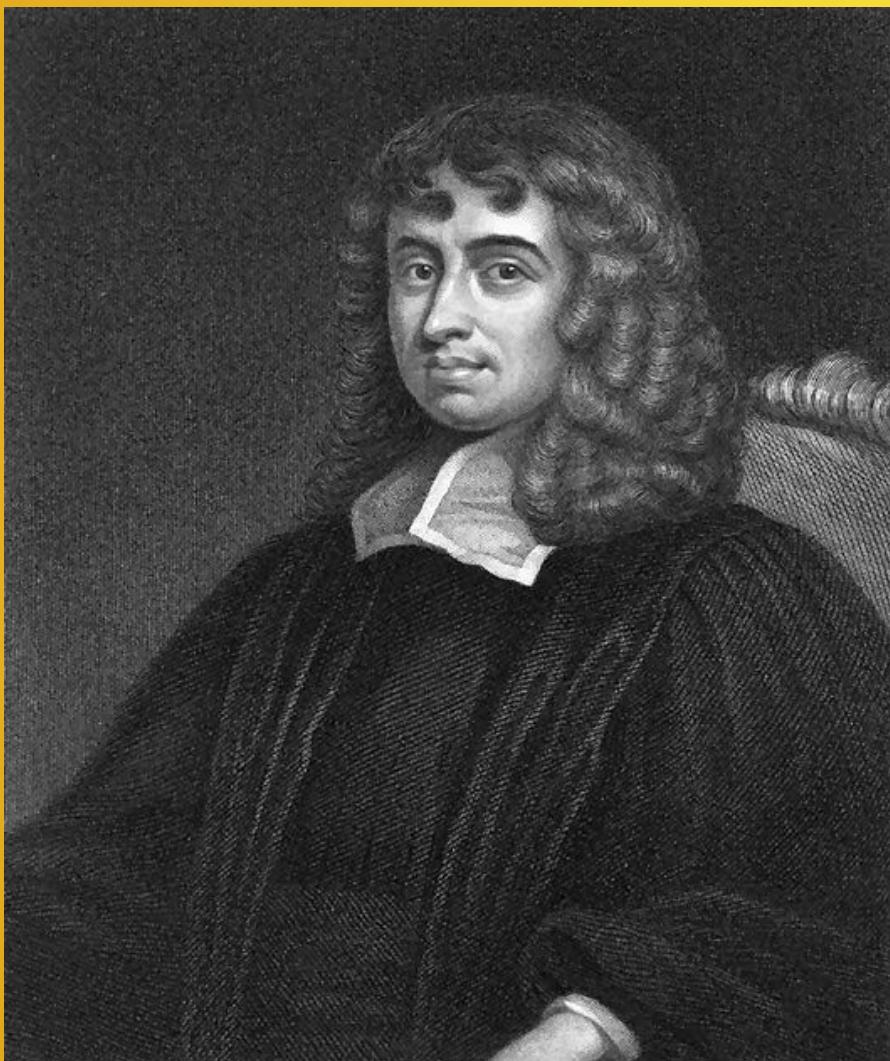
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Christiaan Huygens (1629–1695)

- nizozemský fyzik, matematik, astronom, horolog (hodinář)
- mj. autor rané „**science fiction**“
- portrét Christiaana Huygense od *Caspara Netschera*, 1671

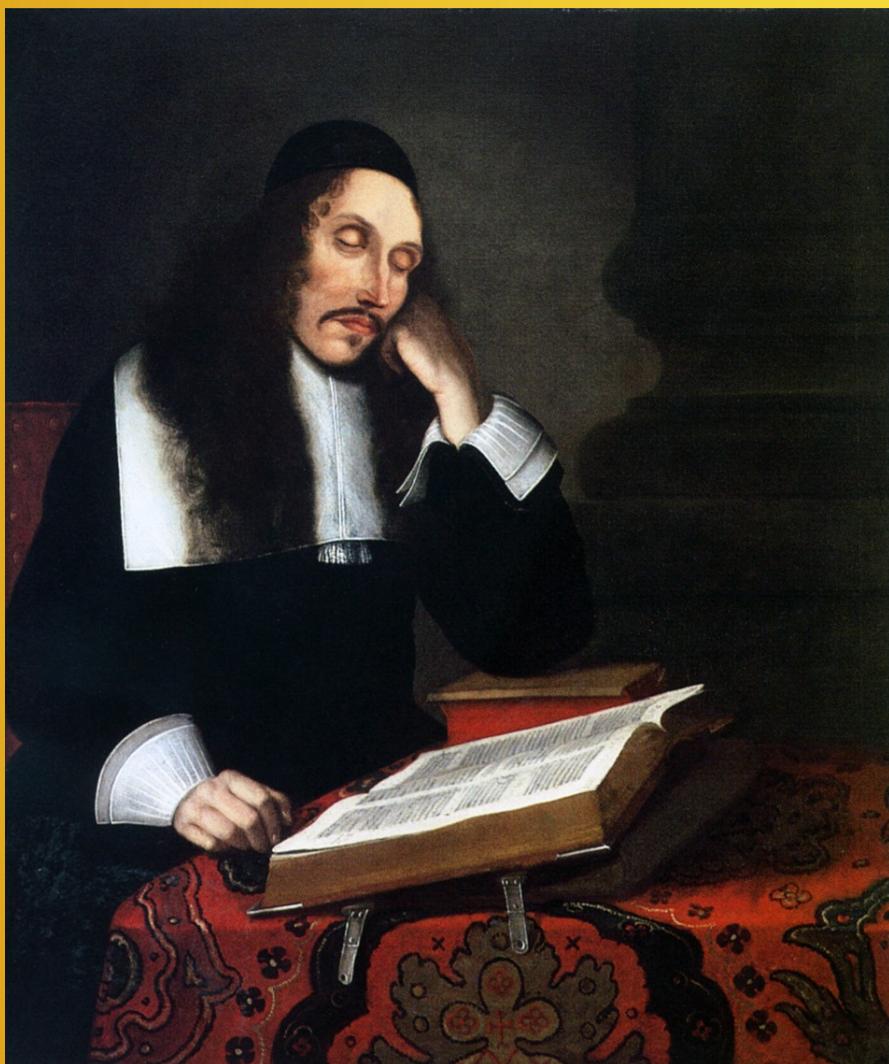
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Isaac Barrow (1630–1677)

- anglický teolog a matematik
- známý jako **učitel** a inspirátor
Isaaca Newtona

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

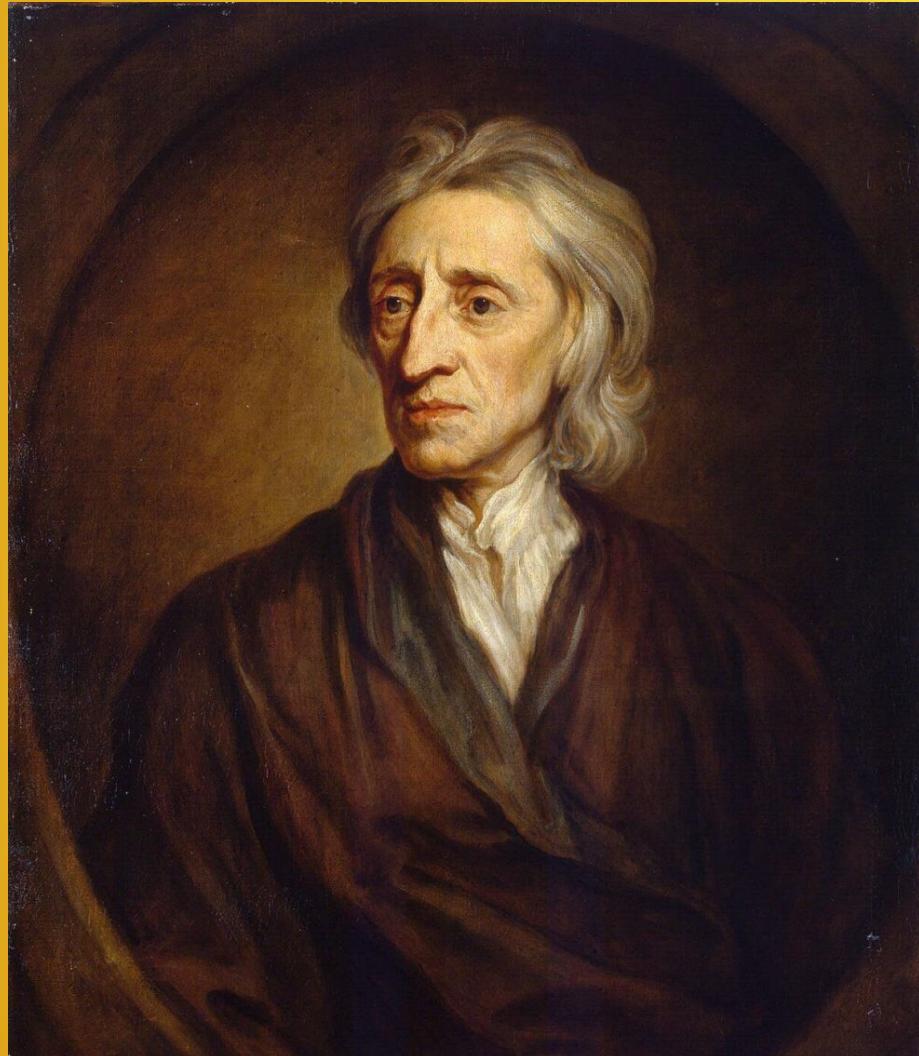

Baruch Spinoza (1632–1677)

(též **Benedict** či **Benedictus**)

- **holandský filozof židovského původu**
- kriticky rozvinul *Descartesovu nauku o substancích*
- portrét Barucha Spinozy od *Franze Wulphagena*, 1664

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

John Locke (1632–1704)

- anglický filozof
- proslul **empirickou teorií** poznání a politickou filozofií, v níž hájil přirozenou svobodu a rovnost lidí
- ovlivnil britské **osvícenství** a pozdější **liberální** myšlení
- Lockův portrét od Godfreye Knellera, 1697

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Johann Joachim Becher (1635–1682)

- vůdčí německý **merkantilista**, působil v Rakousku jako vídeňský **ekonom**
- vypracoval ucelený **systém státního školství**, přední roli hrály technicky zaměřené ústavy (1675, *výchova budoucích odborníků...*)
- v rámci **celních opatření** např. zákaz **dovozu** vybraných druhů zboží... (1702)

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Robert Hooke (1635–1703)

- anglický polyhistor, proslavil se objevy na poli přírodních věd
- studoval na *Christ Church*, resp. *Westminster School*, zaměstnán u **Královské společnosti** (*Royal Society*, zal. 1660)
- fyzikální **Hookův zákon** o přímé úměrnosti velikosti **deformace** a **napětí** v deformovaném tělese

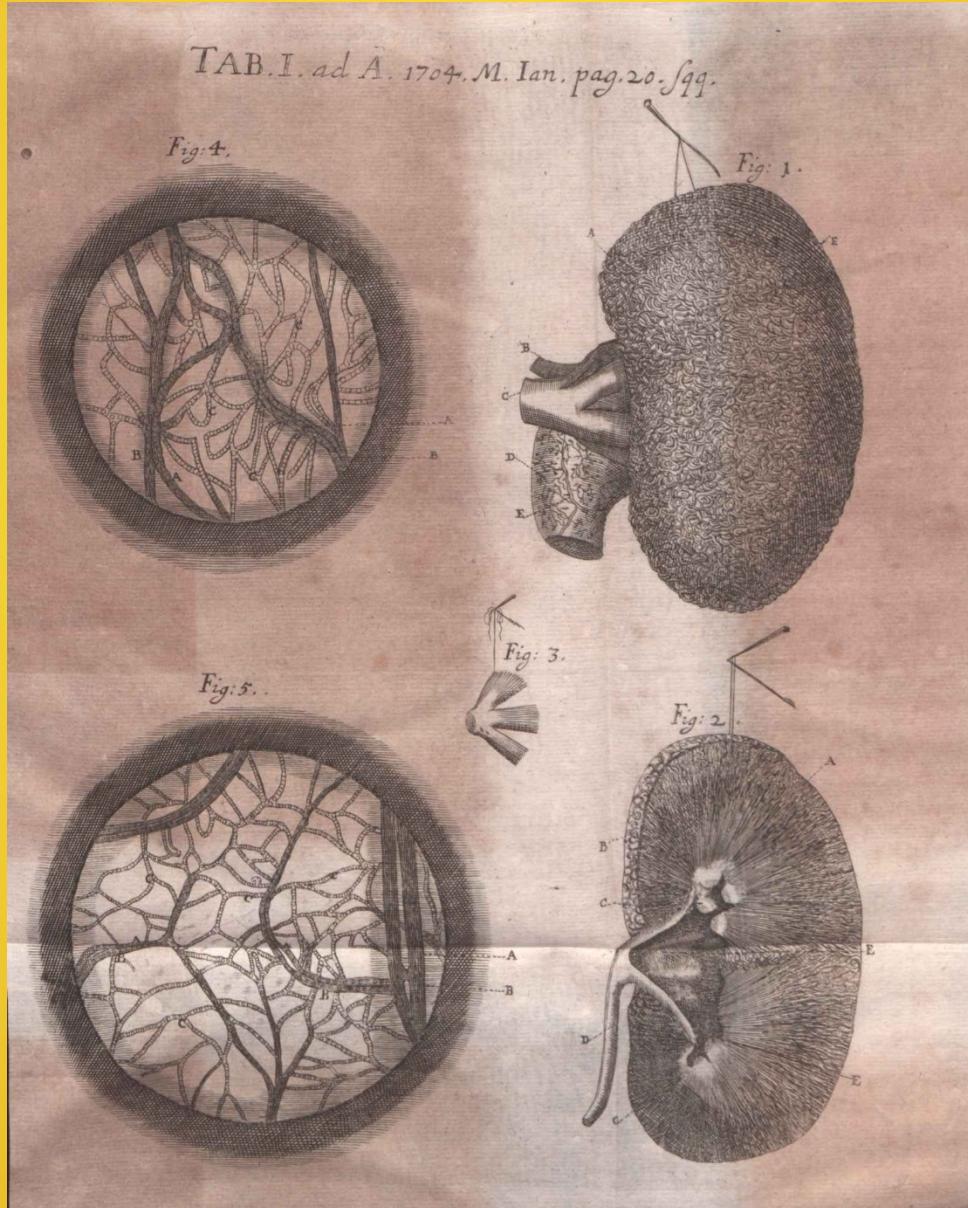
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Frederick Ruysch (1638–1731)

- nizozemský anatom a botanik
- studoval na univerzitě v **Leidenu**,
doktor medicíny 1664
- od 1685 působil jako profesor botaniky
na **Athenaeum Illustre**, Amsterdam
- ředitel tamní **botanické zahrady**
- portrét od *Jurriaena Poola*
- kritická **ilustrace** z díla ***Thesaurus anatomicus***, *Acta Eruditorum*, 1704
- lekce **anatomie** Dr. Fr. Ruysche, *Jan van Neck*, 1683, Amsterdam Museum

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

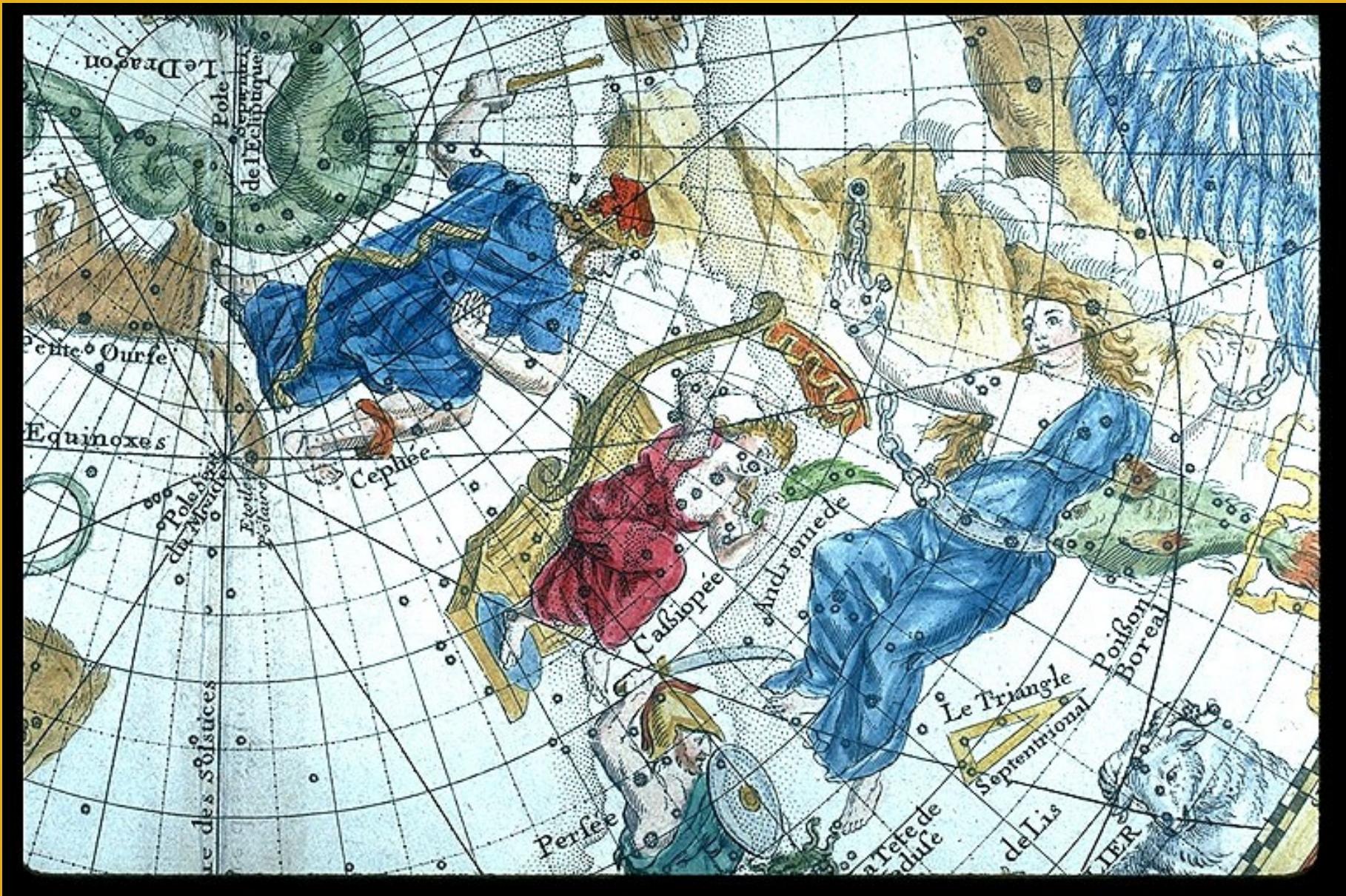
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Philippe de La Hire (1640–1718/9)

- francouzský malíř, matematik, astronom, architekt
- detail z ***Planisphère céleste***, 1705,
hvězdná mapa Andromeda
a Cassiopeia

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

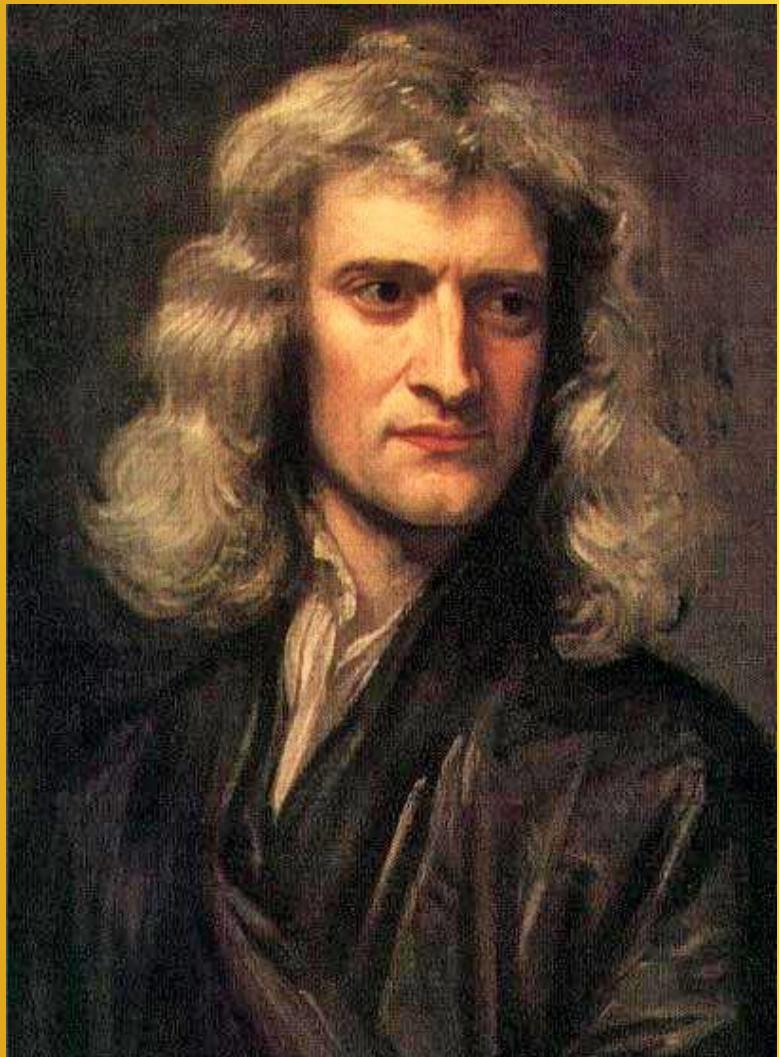
DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Gottfried Wilhelm von Leibniz (1646–1716)

- německý filozof, vědec, matematik, teolog, psal latinsky a francouzsky
- polyhistor a „univerzální génius“
- důležité místo v **dějinách filozofie** a dějinách matematiky

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

Isaac Newton (1642_{jul}/1643_{greg} až 1727)

- anglický fyzik a matematik (mj. profesor naturální filosofie), astronom, alchymista a teolog
- publikace ***Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica***, vydaná 1687, položila základy klasické **mechaniky**
- replika druhého Newtonova dalekohledu, 1672 předvedl **Královské společnosti**
- Newtonův hrob ve **Westminsterském opatství**

DVT II/2 – Věda a technika v novověku

